

KönyvTÁRlat VI/2. A festők és a fotográfus

2016/10/13

2016/09/29

Mire és hogyan TEKINT a fotóművész, ha fényképez? Főként, ha portréalanya maga is művész? Könyvtárunk irodalmi és kultúrtörténeti programsorozatának, a Könyvtárlatnak, amely 2016/17-ben a Testes Évad jegyében zajlik, következő állomása, „testrésze” a TEKINTET.

[1]Az Országos Széchényi Könyvtár irodalmi és kultúrtörténeti programsorozatának, a Könyvtárlatnak, amely 2016/17-ben a Testes Évad jegyében zajlik, következő állomása, „testrésze” a TEKINTET.

Mire és hogyan TEKINT a fotóművész, ha fényképez? Főként, ha portréalánya maga is művész? Erre a kérdésre is keressük a választ az MTI számos hazai és nemzetközi díjjal kitüntetett fotóművészevel, Czibál Gyulával.

[2]A

fotózás a vizuális művészetek egyik legérzékenyebbike, hiszen művelője minden művésznél inkább „ki van szolgáltatva” a látható világnak. A természet és az épített környezet észrevételére, emberekkel való találkozásokra „szorul”, hogy alkotasson. Az észrevevés pillanatát ugyanakkor intenzív szellemi és érzelmi tevékenység előzi meg, majd kíséri, hogy a „témából” igazi művészet legyen. Pedig fotózni – gondoljuk – mindenki tud...

A TEKINTET működésének, a világgal és a művész bensőjével való kapcsolatának ezeket a titkait próbáljuk kutatni a beszélgetés során.

[3]Fókuszpontban a fotográfus egy különösen érdekes sorozata, a leghíresebb kortársfestőművészekről műtermekben, alkotásaik előtt készített portréi állnak. Két művészeti ág, a fotóművészet és a festőművészet bámulatos szövevénye ez, melynek lényegét azonban mégis az objektív előtt álló alkotó/ember valódi lényegének felismerése adja. Jovián Györgytől Kokas Ignácig: találkozások, festmények, fotók – látás, barátság, igazság.

Pillantson be velünk egy igazi fotós műtermébe!

[4]A VARÁZSGÖMB ezen az estén Babits Mihályné Török Sophie fotóalbumát és azok üveg- és síknegatívjait – rejti magában, mely közel ötszáz, főként saját maga által készített felvételt tartalmaz. Az albummá rendezett fotógyűjtemény jól mutatja, hogy az önkifejezés különféle területeivel – líra, kritika, rajz és fotóművészet – is ismerkedő művészfesleg miképpen tekintett végig saját életén, hogyan dokumentálta az irodalmi és kulturális élet középpontjában lévő férje életeseményeit, hogyan látta privát területet. Az esztergomi Babits-ház, a kirándulások, a társasági összejövetelek világába, számos kortárs fotójába is bepillanthat a rendezvény látogatója.

[5]

Fotó és hang - Török Sophie önarcképe és Bartók Béla eredeti hangfelvétele

Korong alakú röntgenfelvétel került elő Török Sophie hagyatékából. Számára a fotózás egyúttal önkifejezési forma is volt – ugyanis életének nagy részét Babits életeseményeinek dokumentálásával és szervezésével töltötte.

A gramofonlejátszók elterjedésének időszakában megjelentek a hangfelvétel készítésére alkalmas lemezvágógépek is, amelyek segítségével műanyag-, illetve lakkréteggel bevont korongokra hangot lehetett rögzíteni.

Az 1930-as években Babits Mihály felesége, Török Sophie felkérte Makai István elektromérnököt, hogy rögzítse egy ilyen készülékkel a rádióban elhangzó Babits-, valamint Bartók-műveket. Később, mivel Makai a második világháború idején haditudósítóként járta felvevő berendezésével a frontvonalat, Török Sophie maga rögzítette az őt érdeklő hangzóanyagokat.

A röntgenhanglemez-technikát minden bizonnyal Magyarországon találták fel, ugyanis a Széchényi Könyvtárban található gyűjtemény korábbi, mint az egyébként Európából ismert darabok. Török

Sophie gyűjteménye számos szempontból különleges: főként teljessége, igényessége és összetettsége miatt, hiszen klasszikusokat, zenéket, verseket, elhangzott politikai beszédeket is rögzített. A kollekciónál egy, a médiára igen érzékeny személyiség bontakozik ki. A tárgy egy neves kutatója tavaly a BBC számára készített műsort Török Sophie röntgenlemez-felvételeiből. Véleménye szerint ilyen átfogó gyűjtemény Európában máshol nem létezik. E rendkívül ritka és sérülékeny hanghordozót is megtekinthetik a rendezvényen.

BABITS HANGJA: Külön eseményként elhangzik Babits Mihály előadásában az [Esti kérdés](#) [6] című vers is.

[7]Időpont: 2016. október 13. 17 óra

Helyszín: Országos Széchényi Könyvtár, Budavári Palota, F. épület, VI. emelet, Díszterem

A rendezvény az NKA támogatásának köszönhetően ingyenes.

[Az esemény képekben](#) [8]

[Videobeszámoló](#) [9]

[# KönyvTÁRlat](#) [10]

2016/10/12 - 10:30

Forrás webcím: <https://oszk.hu/rendezvenyek/konyvtarlat-testesevad-tekintet-2016-oktober>

Hivatkozások:

[1] https://oszk.hu/sites/default/files/Jovi%C3%A1n_Gy%C3%B6rgy.jpg

[2] https://oszk.hu/sites/default/files/Lajta_G%C3%A1bor.jpg

[3] https://oszk.hu/sites/default/files/Kocsis_Imre.jpg

[4] https://oszk.hu/sites/default/files/Sipos_Barbara.jpg

[5] https://oszk.hu/sites/default/files/025hub1_babits_iii2332_005_nagy.jpg

[6] <https://youtu.be/j5ncftRQ5HQ>

[7] <http://www.nka.hu/>

[8] http://indafoto.hu/nemzetikonyvtar/a_festok_es_a_fotografus_konyv

[9] <https://www.youtube.com/watch?v=ZDPuQ2NzgDs>

[10] <http://www.oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/konyvtarlat>

[11] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/hirek>

[12] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/konyvtarlat>

[13] <https://oszk.hu/category/foszotar-es-pozicionalo/rendezvenyek>